

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 2019 р. №

ПЛАН
дій за надзвичайних обставин, пов'язаних
із харчовими продуктами та кормами

Загальні положення

1. Цей план дій визначає процедуру здійснення заходів, яких необхідно невідкладно вжити у разі, коли харчові продукти або корми безпосередньо або через навколишнє природне середовище становлять загрозу для життя та/або здоров'я людини та/або тварини і такій загрозі неможливо запобігти або її неможливо усунути чи зменшити до прийняттого рівня шляхом здійснення звичайних заходів.

2. У цьому плані дій термін “ступінь впливу небезпечного фактора” означає результат тривалого або короткочасного впливу на життя та/або здоров'я людини та/або тварини будь-якого хімічного, фізичного, біологічного чинника харчового продукту та/або корму або їх стану, що може спричинити шкідливий вплив на здоров'я людини та/або тварини.

Ступінь впливу небезпечного фактора може бути:

високий — шкідливий вплив на життя та/або здоров'я людини та/або тварини, який є значним і швидким, а наслідки негативними (наприклад, *E. Coli* O157; *Cl. Botulinum*; високотоксичні речовини; алергени), або коли рівень потенційної небезпеки для здоров'я людини та/або тварини є менш значним чи можливий за умови довгострокового впливу чи споживання великих обсягів харчових продуктів або кормів (наприклад, забруднюючих речовин);

низький — мінімальний вплив на здоров'я людини та/або тварини.

Інші терміни у цьому плані дій вживаються у значенні, наведеному в Законах України “Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин”, “Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів” і “Про безпечність та гігієну кормів”.

3. План дій включає такі заходи:

1) забезпечення захисту життя та/або здоров'я людини та/або тварини;

2) забезпечення узгодженого і належного управління під час здійснення заходів з вилучення та/або відкликання харчових продуктів та/або кормів з метою усунення або зниження ризику, пов'язаного з харчовими продуктами та/або кормами, до прийняттого рівня для здоров'я людини та/або тварини;

3) усунення (нейтралізація) джерела небезпечних факторів харчових продуктів та/або кормів;

4) залучення посадових осіб Держпродспоживслужби та операторів ринку до відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів;

5) забезпечення захисту відповідних груп населення;

6) визначення обсягів небезпечних харчових продуктів та/або кормів, етапів виробництва та розповсюдження небезпечних харчових продуктів та/або кормів, а також визначення заходів, які необхідно здійснити для відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів;

7) інформування споживачів про ризики, пов'язані з небезпечними харчовими продуктами та/або кормами;

8) забезпечення відкликання та/або вилучення оператором ринку і Держпродспоживслужбою небезпечних харчових продуктів та/або кормів;

9) встановлення єдиної процедури для операторів ринку і Держпродспоживслужби для здійснення невідкладних заходів у разі відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів.

Заходи, визначені у цьому плані дій, не здійснюються у разі відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів, які не мають невідповідностей (порушень), наприклад у рамках виконання внутрішньогосподарських відносин.

4. Відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів може здійснюватися за ініціативою оператора ринку.

Якщо відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів здійснюється за ініціативою оператора ринку в добровільному порядку, таке відкликання та/або вилучення харчових продуктів та кормів вважається добровільним і Держпродспоживслужба не накладає штрафні санкції, крім випадків, коли:

оператор ринку відмовляється відкликати та/або вилучати небезпечні харчові продукти та/або корми;

оператор ринку зволікає із здійсненням заходів з відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів і не дотримується визначених строків;

існують підстави вважати, що вжиті заходи з відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів є нерезультативними.

5. Держпродспоживслужба здійснює заходи з відкликання та/або вилучення з обігу харчових продуктів та/або кормів, що не відповідають законодавству про безпечність і окремі показники якості харчових продуктів та законодавству про корми і становлять загрозу для життя та/або здоров'я людини та/або тварини, у разі, коли встановлено, що:

1) харчові продукти та/або корми є небезпечними, зокрема:

у харчових продуктах та/або кормах використано заборонені та/або недозволені речовини або інгредієнти (наприклад, меламін в молоці, незареєстровану харчову добавку);

виявлено харчові продукти та/або корми, споживання або згодовування яких може призвести до захворювання людей та/або тварин (наприклад, продукти, заражені личинками трихітел);

харчові продукти та/або корми виробляються оператором ринку, який не має експлуатаційного дозволу або державної реєстрації, визначених законодавством;

харчові продукти та/або корми вироблені незаконно і вони можуть становити загрозу для життя та/або здоров'я людини та/або тварини (наприклад, незаконне виробництво алкоголю);

харчові продукти та/або корми вироблені з грубим порушенням гігієнічних вимог, що може становити безпосередню загрозу для життя та/або здоров'я людини та/або тварини (наприклад, вироблення харчових продуктів та/або кормів з порушенням виробничих і технологічних процесів);

оператором ринку введено в обіг незареєстровані об'єкти санітарних заходів або кормових добавок у разі встановлення обов'язковості такої реєстрації законом (наприклад, введено в обіг харчові продукти та/або корми, що містять незареєстровані генетично модифіковані організми джерела, ароматизатори, ензими);

від закладів охорони здоров'я отримано офіційне повідомлення про наявність причинно-наслідкового зв'язку між харчовими продуктами і захворюваннями людей, які їх вживали;

до Держпродспоживслужби надійшла від країн, їх об'єднань або міжнародних організацій, зокрема через систему швидкого повідомлення, офіційна інформація про загрози, пов'язані з

харчовими продуктами та кормами (The Rapid Alert System for Food and Feed — RASFF), про появу (наявність) в країні-експортері небезпечного фактора, який є присутнім у вантажі, що ввозиться (пересилається) на митну територію України;

Держпродспоживслужба отримала результати лабораторних досліджень (випробувань) харчових продуктів та/або кормів, що вироблені в Україні або ввозяться (пересилаються) на територію України, які свідчать про наявність небезпечного фактора;

2) харчові продукти та/або корми є непридатними;

3) харчові продукти та/або корми неправильно марковані;

4) виявлено факти порушення оператором ринку встановлених гігієнічних вимог під час виробництва та/або обігу харчових продуктів та/або кормів, які можуть становити загрозу для життя та/або здоров'я людей та/або тварин;

5) виявлено факт застосування оператором ринку способів обробки, переробки або інших видів поводження з харчовими продуктами або кормами, що становлять загрозу для здоров'я людини та/або тварини, або тих, що заборонені законодавством;

6) харчові продукти та/або корми біологічно або хімічно забруднені в результаті вчинення терористичного акту.

6. Оператори ринку зобов'язані відкликати та/або вилучити харчові продукти та/або корми, які перебувають в обігу, якщо встановлено, що такі продукти та/або корми можуть спричинити шкідливий вплив на життя та/або здоров'я людини та/або тварини у випадках, визначених Законами України “Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів” та “Про безпечність та гігієну кормів”.

7. У разі коли оператор ринку самостійно не ініціює відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів або відмовляється вжити заходів з відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів з обігу (реалізації, продажу), Держпродспоживслужба та її територіальні органи здійснюють примусові заходи з відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів. Головні державні інспектори та головні державні ветеринарні інспектори відповідної адміністративно-територіальної одиниці (у тому числі Головний державний інспектор України або Головний державний ветеринарний інспектор України) приймають рішення про відкликання та/або вилучення з обігу харчових продуктів та/або кормів, що не відповідають вимогам законодавства про безпечність та окремі показники якості харчових продуктів і законодавству про корми і становлять загрозу для життя та/або здоров'я людини та/або тварини. Такі примусові заходи мають

статус офіційного відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів.

8. Оператори ринку несуть відповідальність за невиконання обов'язку щодо відкликання та/або вилучення з обігу небезпечних харчових продуктів та/або кормів згідно з пунктом 7 частини першої статті 65 Закону України "Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин".

9. Оператор ринку взаємодіє з Держпродспоживслужбою для здійснення заходів щодо запобігання виникненню або зниження ризиків до прийняттого рівня чи їх усунення, що становлять харчові продукти та/або корми, які він ввів або вводить в обіг.

10. Державний контроль за відкликанням та/або вилученням харчових продуктів та/або кормів здійснюється Держпродспоживслужбою та її територіальними органами відповідно до Законів України "Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів", "Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин", "Про ветеринарну медицину" та цього плану дій.

Мережа контактних пунктів щодо координації заходів, що здійснюються за надзвичайних обставин, пов'язаних із харчовими продуктами та/або кормами

11. З метою оперативного реагування та швидкої комунікації за надзвичайних обставин, пов'язаних із харчовими продуктами та/або кормами, а також координації заходів з відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів утворюються такі контактні пункти Держпродспоживслужби:

1) Національний контактний пункт Держпродспоживслужби щодо координації заходів з відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів (далі — Національний контактний пункт Держпродспоживслужби);

2) контактні пункти територіальних органів Держпродспоживслужби;

3) наукові контактні пункти.

12. У Національному контактному пункті Держпродспоживслужби визначаються посадові особи, відповідальні за роботу зазначеного Контактного пункту, одна з яких є його керівником.

13. Основними завданнями Національного контактного пункту Держпродспоживслужби є:

1) координація діяльності мережі контактних пунктів;

2) збір та поширення серед усіх заінтересованих осіб актуальної інформації про контактні пункти з метою забезпечення цілодобової комунікації в робочі, святкові та вихідні дні за допомогою засобів телефонного, факсимільного, мобільного зв'язку, електронної пошти та портативних комп'ютерів, підключених до Інтернету;

3) перевірка інформації (повідомлень, даних тощо), що надходить до моменту її передачі до контактних пунктів територіальних органів Держпродспоживслужби;

4) здійснення оперативної передачі отриманої інформації (повідомлень, даних тощо) у паперовому та електронному вигляді до контактних пунктів територіальних органів Держпродспоживслужби та наукових контактних пунктів;

5) організація збору інформації про надзвичайні обставини, пов'язані із харчовими продуктами та/або кормами, а також про операторів ринку з виробництва та/або обігу харчових продуктів та/або кормів, які можуть бути причетні до таких надзвичайних обставин;

6) забезпечення формування та ведення справ щодо відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів для кожної надзвичайної обставини, пов'язаної із харчовими продуктами та/або кормами, про яку надійшло повідомлення;

7) інформування керівництва Держпродспоживслужби про розроблені та вжиті заходи;

8) організація проведення аналізу ризиків, наукових консультацій і відповідних лабораторних досліджень (випробувань) харчових продуктів та/або кормів;

9) забезпечення ефективної комунікації між мережею контактних пунктів та органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування;

10) періодичний перегляд результатів здійснення заходів з метою підвищення їх результативності у подальшому.

14. У контактних пунктах територіальних органів Держпродспоживслужби визначаються посадові особи, відповідальні за роботу відповідного контактного пункту, одна з яких є його керівником.

15. Основними завданнями контактних пунктів територіальних органів Держпродспоживслужби є:

1) отримання інформації (повідомлень, даних тощо) від Національного контактної пункту Держпродспоживслужби;

2) невідкладна підготовка і подання Національному контактному пункту Держпродспоживслужби інформації (повідомлення) про виявлення небезпечних харчових продуктів та/або кормів, що становлять високий ризик для життя та/або здоров'я людини та/або тварини, та/або про стан здійснення заходів з відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів протягом 24 годин після надходження відповідної інформації;

3) подання Національному контактному пункту Держпродспоживслужби переліку посадових осіб, призначених у контактних пунктах територіальних органів, з метою забезпечення цілодобової комунікації в робочі, святкові та вихідні дні за допомогою засобів телефонного, факсимільного, мобільного зв'язку, електронної пошти та портативних комп'ютерів, підключених до Інтернету.

16. Науковий контактний пункт утворюється з метою прийняття Держпродспоживслужбою науково обґрунтованих рішень за надзвичайних обставин, пов'язаних із харчовими продуктами та/або кормами, в якому визначаються посадові особи, відповідальні за роботу зазначеного контактної пункту, одна з яких є його керівником.

17. Основними завданнями наукових контактних пунктів є:

1) проведення оцінки ступеня ризиків надзвичайних обставин, пов'язаних із харчовими продуктами та/або кормами;

2) підготовка висновків, пропозицій з питань безпеки харчових продуктів та/або кормів, а також подання їх Національному контактному пункту Держпродспоживслужби;

3) проведення відповідних лабораторних досліджень (випробувань);

4) надання Національному контактному пункту Держпродспоживслужби переліку посадових осіб, призначених у наукових контактних пунктах, з метою забезпечення цілодобової комунікації в робочі, святкові та вихідні дні за допомогою засобів телефонного, факсимільного, мобільного зв'язку, електронної пошти та портативних комп'ютерів, підключених до Інтернету.

18. Усі контактні пункти щокварталу до 5 числа місяця, що настає за звітним періодом, здійснюють актуалізацію інформації про контактні пункти і посадових осіб, відповідальних за роботу контактних пунктів та подають її до Держпродспоживслужби за формою згідно з додатком 1.

Зазначена інформація, крім конфіденційної, оприлюднюється на офіційному веб-сайті Держпродспоживслужби, але не пізніше п'яти робочих днів з дня надходження оновленої інформації.

19. У разі одночасної відсутності всіх посадових осіб, відповідальних за роботу контактних пунктів керівником контактних пунктів визначається особа, яка повинна бути обізнаною щодо питань діяльності контактних пунктів і виконання їх функцій.

20. У кожному контактному пункті (крім наукових контактних пунктів) проводиться регулярна цілодобова (без вихідних і святкових днів) перевірка електронної пошти. Отримані та відправлені контактним пунктом повідомлення (файли) зберігаються на електронному носії у папках "Вхідні повідомлення" та "Вихідні повідомлення".

21. У контактних пунктах ведеться реєстрація отриманих і надісланих повідомлень за порядковими номерами. Отримана або надіслана додаткова інформація вноситься до відповідного початкового файлу повідомлення. Контактні пункти також зберігають у роздрукованому вигляді отримані і відправлені повідомлення та додаткову інформацію.

Заходи, що здійснюються за надзвичайних обставин,
пов'язаних із харчовими продуктами та/або кормами

22. Для оперативного реагування на виникнення надзвичайних обставин, пов'язаних із харчовими продуктами та/або кормами, відповідний контактний пункт територіальних органів Держпродспоживслужби надсилає Національному контактному пункту Держпродспоживслужби відповідне повідомлення не пізніше ніж через 24 години з часу отримання:

1) від операторів ринку — повідомлення про початок відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів, що можуть становити високий ризик для життя та/або здоров'я людини та/або тварини;

2) від територіальних органів Держпродспоживслужби — повідомлення про надзвичайні обставини, пов'язані з харчовими продуктами та/або кормами, що становлять високий ризик для здоров'я людей та/або тварин, або про розповсюдження небезпечних харчових продуктів та/або кормів у декількох областях, або про те, що є підстави вважати, що наслідки є більш тяжкими, ніж це підтверджується відповідними документами;

3) від закладів охорони здоров'я — офіційного повідомлення про наявність причинно-наслідкового зв'язку між харчовими продуктами та захворюваннями людей, які їх вживали;

4) звернень (скарг) споживачів про введення в оману щодо харчових продуктів та/або кормів;

5) результатів лабораторних досліджень (випробувань) для цілей державного контролю, які підтверджують те, що харчовий продукт та/або корми є такими, що становлять загрозу для життя та/або здоров'я людини та/або тварини, і свідчать про невідповідність харчових продуктів та/або кормів законодавству про безпечність та окремі показники якості харчових продуктів і законодавству про корми.

23. Контактні пункти територіальних органів Держпродспоживслужби повинні поінформувати Національний контактний пункт Держпродспоживслужби про відправлення повідомлення за допомогою електронної пошти, засобів факсимільного зв'язку тощо, подати максимально повну інформацію про характер надзвичайних обставин, пов'язаних із харчовими продуктами та/або кормами, та місце їх виявлення із зазначенням:

1) найменування юридичної особи або прізвища, імені, по батькові заявника фізичної особи — підприємця;

2) місцезнаходження згідно з ЄДРПОУ юридичної особи, адреси зареєстрованого місця проживання фізичної особи — підприємця;

3) підстав та дати ініціювання відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів;

4) опису і характеристик харчових продуктів та/або кормів;

5) номери партії, лота або серії у разі наявності.

24. На ранніх етапах врегулювання надзвичайних обставин, пов'язаних з харчовими продуктами та/або кормами, та прийняття рішення щодо відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів Національний контактний пункт Держпродспоживслужби для проведення збирання, перевірки та попереднього аналізу інформації звертається до контактних пунктів територіальних органів Держпродспоживслужби з проханням провести розслідування та зібрати інформацію з метою:

1) встановлення надзвичайних обставин, пов'язаних із харчовими продуктами та/або кормами, а саме щодо:

причин і часу виникнення та/або виявлення надзвичайних обставин;

отримання копій маркування харчових продуктів та/або кормів;

збирання повної інформації про розповсюдження відповідних харчових продуктів та/або кормів, включаючи номер партії, лота або серії, мінімальний строк придатності або дату, до якої

рекомендується вжити продукт та/або корм, кількість одиниць товару в партії, дату відвантаження та обсяг відвантажених продуктів та/або кормів, повне найменування і контактну інформацію та адреси всіх вітчизняних або іноземних вантажоодержувачів, або іншої відповідної інформації;

отримання наявної супровідної документації, що може допомогти виявити і оцінити проблему стосовно надзвичайних обставин, пов'язаних із харчовими продуктами та/або кормами, зокрема опис, специфікацію, форму випуску харчових продуктів та/або кормів, іншу документацію, включаючи методи лабораторних досліджень (випробувань), використані для отримання результатів, та отримані результати лабораторних досліджень (випробувань);

збору інформації про вжиті невідкладні заходи для зменшення або усунення ризику поширення надзвичайних обставин, пов'язаних з харчовими продуктами та/або кормами;

2) визначення готовності відповідного оператора ринку до самостійного здійснення заходів з усунення порушення або залучення Держпродспоживслужби та її територіальних органів.

25. Державні інспектори (державні ветеринарні інспектори) Держпродспоживслужби, що проводять розслідування за надзвичайних обставин, пов'язаних із харчовими продуктами та/або кормами, повинні чітко зазначити, яка інформація є попередньою, а яка — остаточною.

26. Державні інспектори (державні ветеринарні інспектори) Держпродспоживслужби, що проводять розслідування, можуть здійснювати відбір зразків харчових продуктів та/або кормів, якщо виникла обґрунтована підозра щодо їх невідповідності законодавству про безпечність та окремі показники якості харчових продуктів і законодавству про корми або існують інші підстави для відбору зразків, визначені Законом України “Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин”. Відбір зразків здійснюється у спосіб, що виключає ризик поширення небезпечних факторів під час такого відбору. Державні інспектори (державні ветеринарні інспектори) Держпродспоживслужби повинні дотримуватися всіх норм та правил щодо відбору зразків. Зразки відбираються у чистий інертний контейнер, який забезпечує належний захист від забруднення (контамінації), впливу на склад зразка та пошкодження під час транспортування. Зразки опечатуються в місці відбору зразка. На упаковку обов'язково наноситься ідентифікаційний код, який відповідає ідентифікаційному коду акта відбору зразків і дає змогу

чітко ідентифікувати партію або частину партії харчових продуктів або кормів, від яких були відібрані зразки, та інформація про невідкладність лабораторного дослідження (випробування) зразка. Зразки надсилаються до уповноваженої лабораторії, визначеної державним інспектором (державним ветеринарним інспектором).

27. Контактні пункти територіальних органів повідомляють про доставку зразків визначеній уповноваженій лабораторії до того, як вони будуть доставлені до лабораторії. Лабораторні дослідження (випробування) таких зразків проводяться позачергово, а інформація про їх результати негайно подається державному інспектору (державному ветеринарному інспектору), що проводить розслідування, контактному пункту територіальних органів Держпродспоживслужби та Національному контактному пункту Держпродспоживслужби.

28. Національний контактний пункт Держпродспоживслужби ініціює проведення аналізу ризику із залученням наукових контактних пунктів.

29. Під час проведення аналізу ризику враховуються характер впливу на життя та здоров'я людини та/або тварини небезпечних харчових продуктів та/або кормів, результати аналізу небезпечних факторів у харчових продуктах та/або кормах.

30. За результатами аналізу ризику науковий контактний пункт подає Національному контактному пункту Держпродспоживслужби документ щодо оцінки ризику, а також рекомендації щодо організації та здійснення Держпродспоживслужбою та її територіальними органами, оператором ринку заходів для відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів.

31. Перед прийняттям рішення про ініціювання відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів Держпродспоживслужба або її територіальні органи аналізують інформаційно-аналітичні матеріали —повідомлення контактних пунктів територіальних органів Держпродспоживслужби, результати розслідування проведених державними інспекторами (державними ветеринарними інспекторами), акти відбору зразків, експертні висновки, протоколи та інші документи за результатами лабораторних досліджень (випробувань), інформацію, отриману від операторів ринку, та враховують таку інформацію:

1) результати оцінки ризику (характер проблеми, пов'язаної з харчовими продуктами та/або кормами, тип небезпечних факторів);

2) результати лабораторних досліджень (випробувань) зразків харчових продуктів та/або кормів, що викликають підозру;

3) опис, назву, розмір та вид упаковки харчових продуктів та/або кормів;

4) інформацію, що ідентифікує партію (номер партії, лота або номер серії);

5) мінімальний строк придатності або дату, до якої рекомендується вжити харчовий продукт та/або корм;

6) кількість харчових продуктів та/або кормів, що викликали підозру, і обсяг, який був наданий для продажу та вже реалізований;

7) обсяги можливого відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів;

8) результати оцінки можливостей і намірів оператора ринку самостійно врегулювати випадок (наприклад, застосування перемаркування);

9) обсяги розповсюдження харчових продуктів та/або кормів в межах України або за її межами;

10) обсяги експорту або імпорту харчових продуктів та/або кормів.

32. За результатами розгляду інформаційно-аналітичних матеріалів та інформації, зазначених у пункті 31 цього плану дій, головні державні інспектори або головні державні ветеринарні інспектори (у тому числі Головний державний інспектор України або Головний державний ветеринарний інспектор України) приймають одне з таких рішень:

про здійснення заходів з відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів;

про нездійснення заходів з відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів.

Прийняте рішення протягом одного робочого дня подається:

національному контактному пункту Держпродспоживслужби;

територіальним органам Держпродспоживслужби;

відповідному оператору ринку (з наданням результатів аналізу ризику в разі необхідності запровадження ним відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів);

у разі виникнення обставин, пов'язаних з харчовим отруєнням та/або спалахами захворювань, що викликані харчовими продуктами, — МОЗ.

Рішення оприлюднюється Держпродспоживслужбою на офіційному веб-сайті не пізніше трьох робочих днів з моменту його отримання.

33. Оператор ринку, який повинен здійснити відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів, вживає таких заходів:

1) надає Держпродспоживслужбі та її відповідним територіальним органам інформацію про ініціювання відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів (у добровільному порядку чи за рішенням головного державного інспектора або головного державного ветеринарного інспектора відповідної адміністративно-територіальної одиниці (у тому числі Головного державного інспектора України або Головного державного ветеринарного інспектора України) за формою згідно з додатком 2;

2) визначає вид та обсяги харчових продуктів та/або кормів, що потребують відкликання та/або вилучення;

3) забезпечує простежуваність харчових продуктів та/або кормів;

4) у разі потреби повідомляє громадськості про відкликання та/або вилучення небезпечних харчових продуктів та/або кормів з обігу;

5) приймає рішення про здійснення переробки, утилізації, знищення або про подальше використання харчових продуктів та/або кормів відповідно до законодавства;

6) повідомляє Держпродспоживслужбі та її відповідним територіальним органам про завершення відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів.

34. Якщо оператор ринку з власної ініціативи здійснює відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів, а обсяги їх розповсюдження значні та ступінь ризику високий, він може звернутися по допомогу до Держпродспоживслужби для оповіщення споживачів та вилучення з обігу харчових продуктів, зокрема у закладах роздрібної торгівлі.

35. Контактні пункти територіальних органів Держпродспоживслужби зобов'язані:

1) проводити моніторинг відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів з метою забезпечення підвищення ефективності здійснення заходів;

2) постійно повідомляти Національному контактному пункту Держпродспоживслужби про хід здійснення заходів з відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів;

3) надавати оператору ринку рекомендації щодо найкращих практик з відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів;

4) встановити строки завершення заходів з відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів, після завершення яких надати письмове повідомлення про завершення відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів до Національного контактного пункту Держпродспоживслужби, заінтересованих відповідних територіальних органів Держпродспоживслужби тощо.

36. Державні інспектори (державні ветеринарні інспектори) Держпродспоживслужби під час здійснення заходів з відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів:

1) збирають інформацію про відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів шляхом проведення перевірки (інспектування) оператора ринку, а також здійснюють відбір зразків відкликаних та/або вилучених харчових продуктів та/або кормів і таких, щодо яких існує підозра щодо наявності небезпечних факторів, відповідно до законодавства;

2) подають інформацію про відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів контактним пунктам територіальних органів Держпродспоживслужби;

3) проводять моніторинг здійснення заходів з відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів і перевіряють їх результативність;

4) перевіряють результати коригувальних заходів, здійснених операторами ринку.

37. Якщо оператор ринку здійснив заходи з відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів, а територіальні органи Держпродспоживслужби дійшли висновку, що їх здійснено у повному обсязі, відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів вважається офіційно завершеним. Результати заходів з відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів повинні бути задокументовані та передані до Національного контактного пункту Держпродспоживслужби, який повідомляє про це усім заінтересованим особам.

Заходи комунікації з громадськістю
та засобами масової інформації

38. Завданнями управління комунікаціями є:

1) захист життя та/або здоров'я та інтересів споживачів;

2) підвищення результативності заходів з відкликання / вилучення харчових продуктів та/або кормів;

3) зниження ризику втрати довіри громадськості шляхом забезпечення узгодженого реагування Держпродспоживслужби та її

територіальних органів через структурний підрозділ, який відповідає за зв'язки з громадськістю та засобами масової інформації.

39. У разі розповсюдження харчових продуктів та/або кормів, які повинні бути відкликані / вилучені, за межами України Держпродспоживслужба подає інформацію про заходи з відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів урядам інших держав.

40. Держпродспоживслужба інформує громадськість та споживачів про можливий ризик, пов'язаний із споживанням харчових продуктів та/або кормів, і про всі заходи, що здійснюються за надзвичайних обставин, пов'язаних із харчовими продуктами та/або кормами.

41. У разі виникнення надзвичайних обставин, пов'язаних із харчовими продуктами та/або кормами, Держпродспоживслужба запроваджує проведення відповідної роботи з громадськістю та засобами масової інформації, зокрема:

1) відповідає на всі запити громадськості або засобів масової інформації;

2) забезпечує поширення інформації шляхом підготовки прес-релізів, листів, адресованих відповідним суб'єктам господарювання, або публікує інформацію в засобах масової інформації;

3) у разі потреби організовує проведення прес-конференцій, брифінгів та інтерв'ю з представниками Держпродспоживслужби та іншими визначеними особами. Перелік уповноважених спікерів погоджується керівником Держпродспоживслужби;

4) узгоджує питання щодо здійснення заходів комунікації з громадськістю та засобами масової інформації, підготовки та оприлюднення відповідної інформації.

42. Обсяг поширення інформації залежить від ступеня ризику, а також масштабів розповсюдження небезпечних харчових продуктів та/або кормів. Інформація про обставини та заходи, що здійснюються за надзвичайних обставин, пов'язаних із харчовими продуктами та/або кормами, публікується у засобах масової інформації. У разі коли розповсюдження харчових продуктів та/або кормів здійснюється на території всієї країни, повідомлення повинне бути опубліковано в загальнодержавних засобах масової інформації. У разі коли розповсюдження харчових продуктів та/або кормів здійснюється лише в певній області чи регіоні або вони постачаються виключно обмеженій групі споживачів (наприклад, реалізуються через етнічні або локальні торговельні заклади тощо), повідомлення публікується в регіональних засобах масової інформації.

43. Оператори ринку повинні негайно повідомляти споживачам про відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів, а також про перебування відповідних харчових продуктів та/або кормів в обігу.

44. Розміщення повідомлення про відкликання та/або вилучення харчових продуктів та/або кормів здійснюється оператором ринку та контролюється територіальними органами Держпродспоживслужби.
